ЗМЕСТ

да воп. № 2 (працяг) ф. 376

№№	Назва раздзелаў	№ спраў	№ стар. воп.
	ПРАДМОВА (ПРАЦЯГ)		
4.	ДАКУМЕНТЫ П.І. ВОЛЬПІНАЙ	32-39	
5.	ДАКУМЕНТЫ Г.Р. ГЕРШТЭЙН	40-41	

Прадмова (працяг)

У выніку навукова-тэхнічнага апісання быў складзены вопіс № 2 (працяг) у колькасці 10 спраў (20 дакументаў) за 1945–1993, коп. за 1947 гады, якія паступілі ў БДАМЛМ у 1985–1998 гадах. Вопіс складаецца з 2 раздзелаў, сістэматызаваных па алфавіце прозвішчаў фондаўтваральнікаў, унутры раздзелаў – адпаведна прынятай у БДАМЛМ схемы.

Першы раздзел – дакументы **Вольпінай Песі Ісаакаўны** – актрысы Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР, якія паступілі ў БДАМЛМ ад яе самой у 1985 годзе. П.І. Вольпіна нарадзілася ў красавіку 1904 года ў сям'і шаўца ў Брэсце. У 1915 годзе разам з бацькамі эвакуіравалася ў Мінск, дзе ў 1916 годзе паступіла ў швейнае рамеснае вучылішча. У 1922 годзе як лепшая ўдзельніца [конкурсу] самадзейнага мастацтва была накіравана ў Дзяржаўную яўрэйскую драмстудыю ў Маскву. Па яе сканчэнні ў 1926 годзе была прынята актрысай у Дзяржаўны яўрэйскі тэатр БССР. У 1941 годзе разам з тэатрам была эвакуіравана на ст. Шахун'я Горкаўскай вобласці (цяпер – горад Шахун'я Ніжагародскай вобласці РСФСР), праз некалькі месяцаў – у Новасібірск (РСФСР). У жніўні 1946 года разам з трупай вярнулася ў Мінск, дзе працавала да закрыцця тэатра ў 1949 годзе.

Найбольш значныя ролі: Маці (“Рэкрут” паводле І. Аксенфельда, 1933), Валя (“У нашы дні” А. Вашэнцава, 1938), Голда (“Тэўе-малочнік” паводле Шолам-Алейхема, 1938), Жабрачка (“Помста” І. Левіна, 1943), Родл (“Музыка” Галкіна, 1944), Фрэйда (“Сіротка Хася” па п'есе Я. Гордзіна, 1944), Ханэ (“Паўстанне ў гета” Маркіша, 1944) і інш.

Узнагароджана Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР за асаблівыя заслугі ў галіне мастацтваў (1938) і медалём Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР за доблесную працу ў гады Вялікай Айчыннай вайны (1946).

Раздзел прадстаўлены дакументамі П.І. Вольпінай (фота сцэн са спектакляў, яе асабістых дакументаў і дакументаў М.Х. Кагана, яе мужа). Сюды ўключаны копіі дакументаў П.І. Вольпінай з фонду Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР (БДАМЛМ, Ф. 222). Справы сістэматызаваны па відах дакументаў , унутры відаў – па храналогіі за 1945–1955, коп. за 1947 гг.

Другі раздзел – дакументы **Герштэйн Ганны Рыгораўны** – тэатразнаўцы, траюраднай пляменніцы Юдэля (Іегуды) Пэна, перададзеныя ёй самой у БДАМЛМ у 1998 годзе. Г.Р. Герштэйн нарадзілася 16 верасня 1923 года ў сям'і акцёраў Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР у Мінску. Падчас гастроляў тэатра ў Віцебску разам з бацькамі спынялася ў Ю. Пэна (на 6 месяцаў у верасні 1931 года, на некалькі месяцаў – у 1932, 1934 і 1936 гадах). Аўтар кнігі “Судьба одного театра: (о Государственном еврейском театре БССР)” (Мінск, 2000), успамінаў пра Юдэля Пэна і інш. Г.Р. Герштэйн памерла 20 красавіка 2019 года.

Раздзел складаецца з нарыса і ўспамінаў Г.Р. Герштэйн за 1993–1997 гг.

Прадмову склала
заг. аддзела В.Ф. Шаталава
11.02.2025

Установа "Беларускі дзяржаўны архіў-музей літаратуры і мастацтва"

ЗАЦВЕРЖАНА

Пратакол ЭМК БДАМЛМ
ад 19.02.2025
№ 2

ФОНД № 376
ВОПІС № 2 (працяг)
1945-1997, коп. за 1947

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль-касць лістоў	Коль-касць дак-ў	АКД
	4. ДАКУМЕНТЫ П.І. ВОЛЬПІНАЙ				
	Дакументы П.І. Вольпінай				
32	Фотаздымак сцэны са спектакля Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР "Сіротка Хася", пастаўленага рэжысёрам В.Я. Галаўчынерам па п'есе Я. Гордзіна, з удзелам П.І. Вольпінай (у ролі Фрэйды) і Э.Ю. Герцберг (у ролі Хасі)	[да 1949 г.]	1	1	
33	Фотаздымак сцэны са спектакля Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР "Тэўе-малочнік", пастаўленага рэжысерам М.Б. Сокалам паводле апавяданняў Шолам-Алейхема, з удзелам П.І. Вольпінай (у ролі Голды), Э.Х. Дрэйзінай [у ролі Бэйлкі] і М.Б. Сокала (у ролі Тэўе-малочніка)	[да 1949 г.]	1	1	
34	Фотаздымкі сцэн з неўстаноўленых спектакляў Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР з удзелам П.І. Вольпінай, [Ю.А. Арончык], К. Рутштэйна (Кулакова) і інш.	[да 1949 г.]	3	3	
	***				
35	Граматы выканкама Новасібірскага гарадскога савета дэпутатаў працоўных П.І. Вольпінай "за плённую працу ў Беларускім дзяржаўным яўрэйскім тэатры ў Новасібірску" і інш.	1946	2	2	
36	Дакументы актрысы Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР П.І. Вольпінай (асабісты лісток па ўліку кадраў, аўтабіяграфія, спіс выкананых у тэатры роляў і інш.). Ксеракопіі	коп. за 1947	6	5	
	***				
37	Фотаздымак [П.І. Вольпінай] у групе з неўстаноўленымі асобамі	[1950-я гг.]	1	1	
	Дакументы М.Х. Кагана (мужа)				
38	Ганаровая грамата і граматы Вярхоўнага Савета БССР, Камітэта па справах мастацтваў пры СНК СССР і ЦК прафсаюзаў работнікаў мастацтваў	1945-1955	4	4	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль-касць лістоў	Коль-касць дак-ў	АКД
	СССР і інш. М.Х. Кагану (М.Я. Кагану) (мужу) за працу ў галіне культурнага шэфства над часткамі "Чырвонай Арміі, Ваенна-Марскога флота і войскамі НКВД", "за плённую працу ў Беларускім дзяржаўным яўрэйскім тэатры ў Новасібірску" і інш.				
39	Фотаздымак сцэны з неўстаноўленага спектакля Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР з удзелам М.Х. Кагана (мужа), І.М. Левіна, А.Я. Трэпеля і М.А. Фрыдман	[да 1949 г.]	1	1	
	5. ДАКУМЕНТЫ Г.Р. ГЕРШТЭЙН				
40	Г. Герштэйн. "Шляхі Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра Беларусі". Нарыс. Выразкі з часопіса "Тэатральная творчасць" №№ 2-4 за 1997 год		9	1	
	***				
41	Г. Герштейн. "Мои воспоминания". Успаміны пра Юдэля (Іегуду) Пэна. Аўтарызаваны машынапіс	1993	9	1	

У дадзены раздзел вопісу № 2 (працяг) унесена 10 спраў (20 дакументаў) з № 32 па № 41, у тым ліку:
літарныя нумары
прапушчаныя нумары

Усяго ў вопіс уключана 41 справа з № 1 па № 41, у тым ліку:
літарныя нумары
прапушчаныя нумары

Вопіс склала і апрацоўку фонду зрабіла:
Загадчык аддзела ______________ В.Ф.Шаталава
15.05.2024

Дакументы прыняла:
Загадчык аддзела забеспячэння ______________ В.І. Бярэйшык
захаванасці дакументаў